

ओमसतिया गाँउपालिकाबाट प्रदान हुने
व्यक्तिगत तथा संस्थागत आर्थिक सहायता सम्बन्धि
कार्यलाई व्यवस्थित गर्न वनेको विधेयक, २०७९

ओमसतिया गाउँपालिका
हाटी फर्साटिकर, रुपन्देही
लुम्बिनीप्रदेश, नेपाल

व्यक्तिगत तथा संस्थागत आर्थिक सहायता सम्बन्धि ऐन, २०७९
सभाबाट पारित मिति : २०७९/१०/२७

प्रस्तावना :

ओमसतिया गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र पर्ने विषय विभिन्न व्यक्ति, समूह, संगठन तथा संघ संस्थाहरुको माग बमोजिम हुने नागरिक तथा संस्थागत सहायता वितरण कार्यलाई नियमित व्यवस्थित तथा पारदर्शी घनाउने सम्बन्धमा आवश्यक कानून बनाइ कार्यान्वयन गर्न बान्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम ओमसतिया गाउँपालिकाले व्यक्तिगत तथा संस्थागत आर्थिक सहायता सम्बन्धि ऐन बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम ओमसतिया गाउँपालिकाको व्यक्तिगत तथा संस्थागत सहायता ऐन, २०७९ रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा र व्याख्या : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा उल्लेखित
  - (क) "गाउँपालिका" भन्नाले ओमसतिया गाउँपालिका सम्झनुपर्दछ ।
  - (ख) "कार्यपालिका" भन्नाले ओमसतिया गाउँ कार्यपालिका सम्झनुपर्दछ ।
  - (ग) "अध्यक्ष" भन्नाले ओमसतिया गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्दछ ।
  - (घ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले ओमसतिया गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्दछ ।
  - (ङ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्दछ ।
  - (च) "आर्थिक सहायता" भन्नाले यस ऐन बमोजिम आर्थिक रूपले विपन्न वर्गलाई औषधि उपचार/काजकृया गर्ने प्रयोजनको लागि व्यक्तिगत रूपमा गरिने सहयोग तथा विभिन्न संघ, संस्था समुहहरुलाई विभिन्न चाडपर्व मेला महोत्सव, खेलकुद लगायत धार्मिक तथा सास्कृतिक कार्यक्रम संचालनको लागि सामूहिक रूपमा उपलब्ध गराउने नगद एवम जिन्सी सहायता लगायत दफा ४(१) बमोजिमको क्षेत्रमा गरिने सहायता सम्झनुपर्दछ ।

(छ) "बडा" भन्नाले गाउँ पालिका को बडा कार्यालय सम्झनुपर्दछ ।

(ज) "सभा" भन्नाले गाउँपालिकाको गाउँसभा सम्झनुपर्दछ ।

(झ) "लक्षित वर्ग" भन्नाले दफा ४ बमोजिमको लक्षित वर्ग सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

आर्थिक सहायता सम्बन्धी मापदण्ड

३. आवश्यक कागजपत्र र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने: आर्थिक सहायता पाउनको लागि योग्य, लक्षित व्यक्ति, समुह, संस्था वा संगठनले सम्बन्धित बडा कार्यालयको सिफारिसमा अनुसूची १ वा २ मा उल्लेखित ढाचामा निवेदन दिनुपर्नेछ । प्राप्त निवेदन उपर जाँचवृत्त गर्दा दफा ४ अनुसार आर्थिक सहायता पाउन योग्य भएमा दफा ५ को सीमामा रहि आर्थिक सहायता प्रदान गरिनेछ ।

४. सहायता लक्षित वर्ग तथा क्षेत्रहरू :

(१) यस गाउँपालिका बाट उपलब्ध गराइने आर्थिक सहायताका लक्षित वर्ग तथा साम्भाव्य क्षेत्रहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् ।

क) गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र वसोवास गर्ने आर्थिक रूपमा विपन्न तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति वा समुहको औषधि उपचार खर्च, निशुल्क विमा तथा काजकिरिया खर्च,

ख) मानवीय हित, कल्याण वा संरक्षणको दृष्टिले सहायता गर्नु पर्ने भनी पहिचान भएका व्यक्ति वा समुह,

(ग) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र विपन्न नागरिकको कल्याण, विकास वा उन्नतिको लागि गैर नाफा मुलक किसिमले संचालन गरिने सामाजिक क्रियाकलाप हरूमा सङ्लग्न सामुदायिक समुह संघ संगठनहरू,

घ) गाउँपालिका भित्र वसोवास गर्ने विभिन्न जाती समुदायका मेला पर्व लगायत परम्परा अनुसार गरिने समुहगत धार्मिक सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू तथा खेलकुद कार्यक्रमहरू

(ङ) प्राकृतिक प्रकोप, आकस्मिक घटना तथा दुर्घटनाबाट प्रभावित भएका व्यक्ति तथा समुदायहरू

(च) कानून अनुसार विवाह गर्ने उमेर पुगेपछि विवाह गर्न लागेका गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्रका गरिब तथा विपन्न वर्गका महिलाहरू

M.A

- (छ) उपयुक्त आधारहरूलाई समेत मध्यनजर गर्दै सहायता प्रदान गर्न अति आवश्यक भनी गाउँ कार्यपालिकाको बैठकको निर्णयबाट तोकिएका लक्षित व्यक्ति वर्ग, गैर नाफा मुलक सामुदायिक समुह संघ संस्थाहरु,
- (ज) सामुहिक तथा संस्थागत स्वामित्वका भवन निर्माण, भवन मर्मत, पुल पुलेसा पाटि पौवा तथा पुराना पूर्वाधार को मरमत सम्भार लागायत संघ, संस्था तथा संगठन को भौतिक पूर्वाधार निर्माणका सबै क्षेत्रहरु ।
- (झ) आर्थिक रूपले विपन्न, असहाय, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अभिभावक तथा संरक्षण विहिन बालबालिकाहरुको लागि शैक्षिक सहायता
- (ञ) विभिन्न सुरक्षा निकाय तथा सामाजिक संस्थाका लागि इन्धन तथा मर्मत खर्च
- (२) उपदफा १ मा उल्लेखित क्षेत्रहरुका अतिरिक्त अन्य विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा सहायता माग भई आर्थिक सहायताको क्षेत्रभित्र पर्ने या नपर्ने भन्ने विषयमा द्विविधा उत्पन्न भएमा अध्यक्षको निर्णयलाई अन्तिम निर्णय मानिनेछ ।

५. सहायता वितरणको सीमा :

- (१) दफा ३ बमोजिम प्राप्त निवेदन र प्रमाण उपर छानविन गरी उपर्युक्त लागेमा देहाय अनुसारको आर्थिक सहायता वितरण गर्न सकिनेछ ।
- (क) रु ५००० हजार सम्मको आर्थिक सहायता प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले
- (ख) रु १० हजार सम्मको आर्थिक सहायता अध्यक्षले
- (ग) रु १० हजार भन्दा बढी रु १ लाखसम्मको सहायता उपलब्ध गराउन परेमा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम ।

तर संस्थागत तथा सामुहिक रूपमा आयोजना गरिने विगतका वर्षदिखि संचालन भई आएका गाँउपालिकास्तरीय धार्मिक तथा सास्कृतिक पर्व, मेला, महोत्सवका साथै आकस्मिक भौतिक निर्माण कार्यको लागि सम्बन्धित शिर्षकमा एकमुष्ट रूपमा बजेट विनियोजन भएको अवस्थामा कार्यपालिकाले निर्णयले रु ५ लाख सम्म सहायता उपलब्ध गराउने गरी प्रस्तावना स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

- (२) आर्थिक रूपमा विपन्न परिवारको काजकिरिया गर्ने प्रयोजनको लागि नजिकको हकदारलाई अवस्था हेरिकन बढीमा रु १० हजार

BN

बराबरकोनगदैं रकम वा जिन्सी वा दुवैगरी रु १० हजार रकम नवढ्ने गरी सहायता उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा उल्लेखित भएपनि कार्यपालिका बाट निर्णय भई अधिकार प्रत्यायोजन भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले रु १० हजारसम्म र अध्यक्षले रु २५ हजार सम्मको आर्थिक सहायताको लागि स्वीकृति दिन सक्नेछ।

(४) संघ संस्था तथा सुरक्षा निकायबाट ईन्धन र सवारी मर्मत खर्च माग भएको अवस्थामा प्रमाणित लगवुक, मर्मत आदेश र विलको आधारमा गाँउपालिकाको क्षेत्रभित्र भएकोलाई मासिक २० लिटरमा नवढ्ने गरी ईन्धन र चौमासिक रुपमा रु १५ पन्ध्र हजार रुपैया नवढ्ने गरी मर्मत खर्च र गाँउपालिकाको क्षेत्रभित्र कार्यालय नरहि गाँउपालिकाको क्षेत्र हेर्ने जिम्मेवारी भएको सुरक्षासँग सम्बन्धित कार्यालयको हकमा मासिक १५ लिटरमा नवढ्ने ईन्धन र वार्षिक रु २५ हजार रुपैयामा नवढ्ने गरी औचित्यताको आधारमा उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(५) यस स्थानीय तहभित्र घटेका विपदजन्य घटनाहरूको लागि क्षतिको आधारमा वढीमा रु २५ हजारसम्म र स्थानीय तहको क्षेत्र बाहिरको भएमा अवस्था हेरिकन वढीमा रु १० हजारसम्म यस दफाकै सीमाभित्र रहि उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(६) यस स्थानीय तह बाहिरको क्षेत्रमा आयोजना गरिने विभिन्न कार्यक्रमहरूको हकमा समेत यसै दफाको अधिनमा रहि अध्यक्षले निर्णय गरि सहायता प्रदान गर्न सक्नेछ भने उपरोक्त सीमाभन्दा वढीको रकमको लागि कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्नपर्नेछ।

६. आवश्यक कागजपत्रहरू

(१) गाँउपालिकाबाट प्राप्त हुने आर्थिक सहायताको लागि देहाय अनुसारका कागजपत्रहरू पेश गर्नुपर्नेछ।

(क) अनुसुची बमोजिम निवेदन र निवेदकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी

(ख) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसपत्र

(ग) संस्था भएमा दर्ता प्रमाणपत्र र करचुक्ताको कागजपत्र

- (घ) समिति वा सामुदायिक समूहको हकमा निर्णयको प्रतिलिपी
- (ङ) आर्थिक रूपमा गरिव तथा विपन्नको हकमा नेपाल सरकार वा आधिकारिक निकायबाट जारी भएको परिचयपत्र वा सो उपलब्ध नभएसम्मको लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट गरिव तथा आर्थिक रूपमा विपन्न वर्गमा पर्ने भनि किटान भएको प्रमाणित पत्र
- (च) काजकिरियाको लागि मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र, सवैभन्दा नजिकको हकदार सँगको नाता खुल्ने कागजपत्र, हकदारको नागरिकता प्रमाणपत्र, गरिव तथा विपन्न वर्ग भन्ने उल्लेख भएको सिफारिस
- (छ) विपदजन्य घटनाको लागि क्षतिको विवरण सहितको प्रहरी सर्जिमिन मुचुल्का
- (ज) औषधि उपचारको लागि प्रदान गरिने सहायताको लागि सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा परीक्षण भएको प्रमाण तथा विल भरपाईहरू
- (झ) कार्यालयले माग गरेवमोजिमका अन्य कागजपत्रहरू
- (२) कार्यालयले विपन्न नागरिकहरूको औषधिउपचार गर्ने प्रयोजनको लागि निशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गर्नुपर्नेछ।
- (३) औषधि उपचार गर्दा आकस्मिक घटना र उपचार सम्भव नभएको अवस्थामा बाहेक अन्य अवस्थामा सरकारी तथा सामुदायिक अस्पतालमा उपचार गराएको व्यक्तिलाई मात्र सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा परीक्षण गराएको कागजपत्र र विल भरपाईका आधारमा भुक्तानी गर्नपर्नेछ।

परिच्छेद-३

विविध

७. विवरण पेश गर्नु पर्ने :

१. यस ऐन बमोजिम कार्यालयबाट वितरण भएका आर्थिक सहायताका विवरण अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा आर्थिक प्रशासन शाखाले अभिलेख राख्नु पर्नेछ।
२. गाउँपालिकाको कार्यालयबाट वितरण भएका आर्थिक सहायताहरूको एकमुष्ट विवरण प्रमुख प्राशासकीय अधिकृतले चौमासिक रूपमा कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गरि स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।
३. गाउँकार्यपालिकाबाट वितरित आर्थिक सहायताको सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गरि आवश्यक निर्देशन गर्न सक्नेछ।

Out

द. आर्थिक सहायताको दुरुपयोग गर्न नहुने:

(१) यस गाउँ पालिकाबाट जुन प्रयोजनका लागि जे जति रकम आर्थिक सहायताको रूपमा प्राप्त गरको हो सोहि प्रयोजनका लागि सो रकम खर्च गरेको हुनुपर्नेछ। आर्थिक सहायताको दुरुपयोग गरेको पुष्टी भएमा सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ।

(२) आर्थिक सहायता प्रदानको लागि सिफारिस गर्ने र निर्णय गर्ने अधिकारीले सहायताको दुरुपयोग गर्न पाईने छैन। दुरुपयोग भएको पुष्टी भएमा सिफारिसकर्ता तथा निर्णय गर्ने अधिकारीहरूको मासिक तलब भत्ताबाट समेत असुलोपर गर्न बाधा पुग्ने छैन।

९. सम्बन्धित खर्च शिर्षकबाट मात्र व्यय हुने : आर्थिक सहायताको व्यय विनियोजित बजेटको सम्बन्धित शिर्षकमा बजेट पर्याप्त भएको अवस्थामा उक्त शिर्षकबाट मात्र हुनेछ।

१०. यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने : यो ऐन स्वीकृत हुनु भन्दा अघि कार्यपालकाको निर्णय बमोजिम र कार्यपालिकाको प्रत्यायोजित सीमामा रहि कार्यालयबाट प्रदान गरिएका आर्थिक सहायता समेत यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने छ।

११. नियम, मापदण्ड तथा कार्यविधि जारी गर्न सक्ने अधिकार: यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि कार्यपालिकाले मापदण्ड, नियमावली तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

१२. अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिने: यस ऐन बमोजिमको आर्थिक सहायता सम्बन्धी थप अधिकार नगर सभाबाट कार्यपालिकालाई, कार्यपालिकाबाट अध्यक्ष वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सकिनेछ।

१३. बाधा अड्काउ फुकाउ: यस ऐन कार्यान्वयनको शिलशिलामा कुनै समस्या परेमा बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार कार्यपालिकालाई रहनेछ।

१३. खारेजी र बचाउ

संघीय वा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्माण गरेको कानून विपरित भएका दफा सोहि अनुसार खारेजी वा परिमार्जित गर्न सकिने छ।

Box

अनुसूची - १ (व्यक्तिको हकमा)
(दफा ३ संग सम्बन्धित)

मिति :

श्रीमान अध्यक्षज्यू,
ओमसतिया गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रुपन्देही ।

बिषय: आर्थिक सहायता उपलब्ध गराई पाउँ ।

प्रस्तुत बिषयमा .....स्थायी ठेगाना भएको
.....को छोरा मेरो .....नाता पर्ने/म
स्वयम.....लाइ .....गर्नुपर्ने भएको र सोका
लागि हाम्रो आर्थिक अवस्था अत्यन्त कमजोर रहेको हुँदा उक्त कामका लागि रु.
.....(अक्षरेपी.रु .....) उपलब्ध गराइदिनु हुन्
तपशिलको प्रमाण कागजात संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेको छु । साथै मेरा यस
गाउँपालिका संग सम्बन्धित तिर्नु पर्ने वा फछ्यौट गर्नु पर्ने कर, महशुल, बक्यौता वा
पेशकी बेरुजु बाकि नरहेको जानकारी गराउदै प्राप्त सहायोग रकम जुन प्रयोजनकालाइ प्राप्त
गरेको हो सोहि प्रयोजनका लागि खर्च गर्ने र सो नगरेकोपाइएमा जुनसुकै कारवाही, सजाय
वा जरिवाना सहन, भोग्न वा तिर्न बुझाउन सहमत भएको व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

भवदीय

दस्तखत :

नाम थर :

स्थायी ठेगाना :

सम्पर्क मो.नं

तपशिल:

१. नेपालि नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२. सम्बन्धित वडा कार्यालयको आर्थिक सहायता गराउनु पर्ने कारण, आधार र प्रमाण समेत खुलेको सिफारिस पत्र ।
३. बिल भर्पाई लगायतका आवश्यक काग जातहरु ।

Out

अनुसूची - २

(संगठित संस्थाको हकमा)

(दफा ३ संग सम्बन्धित)

मिति :

श्रीमान अध्यक्ष / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
ओमसतिया गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रुपन्देही ।

विषय : आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइदिनु हुन् ।

प्रस्तुत विषयमा .....स्थायी ठेगाना रहेको
.....संस्था/समुह/संघलाइ .....गर्नु पर्ने
भएकालेसंस्था / समुह / संघ बाट विनियोजित रकम अपुग भएकोले सो
प्रयोजनकालागि रु . रु. ....(अक्षरेपी रु .....

उपलब्ध गराइदिनु हुन् तपशिलको प्रमाण कागजात संलग्न राखी यो निवेदन पेश
गरिएको छ । यस संस्थाको यस गाउँपालिका सँग सम्बन्धित तिर्नु बुझाउन वा फछ्यौट
गर्नु पर्ने कर, महशुल, बक्यौता वा पेशकी बेरुजु बाकि नरहेको, नियमानुसार
गाउँपालिकाको कार्यालय वा प्रदेश वा केन्द्र सरकारको आधिकारिक निकायमा भएको
अवगत गराउदै प्राप्त सहायोग रकम जुन प्रयोजनका लागि लाइ प्राप्त गरेको हो सोहि
प्रयोजनका लागि खर्च गरिने व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

भवदीय

दस्तखत :

नाम थर :

स्थायी ठेगाना

सम्पर्क मो.नं

तपशिल:

१. नेपालि नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रामाणित प्रतिलिपि ।
२. सम्बन्धित वडा कार्यालयको आर्थिक सहायता गराउनु पर्ने कारण, आधार र प्रमाण
समेत खुलेको सिफारिस पत्र
३. संस्था दर्ता प्रमाणपत्र/समितिको निर्णय लगायत आवश्यक कागजातहरु ।

अनुसूची - ३
(दफा ७ संग सम्बन्धित)

क्र.स.	सहायता पाउने व्यक्ति वा संस्थाको नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क न.	सहायता लिएको रकम	प्रयोजन	खर्च शिर्षक
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						
१०						

Dr